

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nrul 20

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.
Pe jumătate an ... 10
Pe 1 lună ... 2Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 302.

O interpretare.

»Purtarea grupului parlamentar al celor trei naționalități adevărate, — așa ni-se spune în coloanele unui ziar maghiar, — că ei (naționaliștii) nu voiesc să ajungă la scop în parlamentul ungar, nici împreună cu guvernul ungar, ci împotriva lui și în interesul aliaților austriaci.

Intre cuvântările rostite în dieta ungară de reprezentanții celor trei naționalități aliate nu e nici unul, din care s'ar putea trage concluziunea aceasta.

Interpretarea acelor cuvântări nu e cu toate aceste greșită.

Scopul, la care vor să ajungă Românii, Slovaci și Sârbii, e asigurarea deplină a libertății lor de dezvoltare națională, și adevărul este, că între Români sunt și vor fi și între Slovaci și Sârbi mulți ceice nu mai cred, că cu ajutorul guvernului ungar și prin parlamentul ungar se poate ajunge acest scop. Aceștia însă nu țin nici să iee parte la lucrările parlamentului ungar, nici să discute cu guvernul ungar. Aceia dar, cari și-au pus candidatura la cele din urmă alegeri și au putut să răzbească în parlamentul ungar, sunt susținătorii sinceri ai statului ungar, oameni, cari tot mai cred, că pot să ajungă la scop în parlamentul ungar și împreună cu guvernul ungar. Aceia dintre dânșii, cari au vorbit până acum, toți, fără deosebire s'au declarat de susținători ai statului ungar, ba unii dintre dânșii chiar și partizani ai independenței ungare, toți au dat dovezi neîndoioase, că în statul ungar și în înțelegere cu guvernul și cu parlamentul ungar vor să-și ajungă scopul.

Din toate responsurile ce li s'au dat rezultă însă, că nici guvernul ungar, nici parlamentul ungar nu au să-i ajute a-și ajunge scopul, și rezultatul practic al discuțiilor urmate până acum e, că în statul ungar nu e cu putință ceea ce vor ei și că nu le va rămâne în cele din urmă decât una din două: ori să renunțe ori să-și urmărească scopul, — cum se zice în coloanele ziarului maghiar, — «împotriva guvernului ungar și în interesul aliaților austriaci».

Cu poporul maghiar ar fi cu putință înțelegerea. În actuala dietă nu sunt însă reprezentanții poporului maghiar, ci oamenii de încredere ai exploatorilor regatului ungar, pentru care susținerea actualii stări de lucruri e cestiune de căpătuială și care nu se vor împacă nici odată cu gândul, ca Românii, Germanii, Slovaci și Sârbii din regatul ungar să se folosească de limba lor în toate sferile vieții publice și să aibă în parlament locurile ce după dreptate li se cuvin.

Acum, când Românii din Bucovina li se asigură cinci scaune în parlamentul din Viena, unul dintre ministrii ungari are lipsa de bun sâmt de a rosti vorba, că Românii din regatul ungar pot să fie mul-

tumiți, căci au 14 reprezentanți în Dieta din Budapesta. Atât de puțin îi cunoaște pe concetățenii săi Români și atât de lipsiți de simțământul de dignitate națională îi socotește, încât nu se sfiește a le spune, că pot să fie mulțumiți cu 14 reprezentanți în Dieta ungară. Cum ar putea un om cu judecată să mai creadă, că cu ajutorul unui asemenea ministru Românii își pot asigura dreptul de a se folosi de limba lor în administrațiune și la instanțele judecătorești!?

Nu e cu putință, și la acest »nu e cu putință« s'a gândit cel-ce a scris, că »împotriva guvernului ungar și în interesul aliaților austriaci« vor reprezentanții celor trei naționalități să-și ajungă scopul.

Românii, Slovaci și Sârbii nu pot să renunțe la libertatea lor de dezvoltare națională. Zadarnice sunt dar toate protestările lor de patriotism, căci nimeni n'are să-i creadă, că ei se vor lupta pentru susținerea statului ungar câtă vreme în el nu le este asigurată libertatea de dezvoltare națională. Interpretatorul are dreptate: Românii, Slovaci și Sârbii vor ajunge în cele din urmă la convingerea, că nu le rămâne decât să-și urmărească scopul »împotriva guvernului ungar și în interesul aliaților austriaci«, cari sunt dispuși a le face toată dreptatea.

Numai aici pot să ajungă lucrurile, dacă reprezentanții exploatorilor regatului ungar vor stăruii ca până acum, ca singur ei să se împărtășească de beneficiile vieții publice.

Dar interpretatorul maghiar mai adaugă: *Nizuințele lor sunt în contradicție cu interesele statului maghiar, ele mărturisesc pe față, că vreau să se alăture la România».*

Dacă Românii din regatul ungar ar stă singuri, însinuarea aceasta ar avea oarecare rost; îndată însă ce vorba e de cele trei naționalități, care mai sunt prezentate și ca »aliat« ale Austriei, afirmațiunea are toate notele absurdității.

Și e cu toate aceste și ceva adevărat în ceea ce se zice în coloanele ziarului maghiar.

Fișpan în Caraș-Severin se vede că tot nu va fi numit un Român, precum s'a anunțat. O veste mai nouă afirmă că numirea lui Fialka Károly vicișpanul actual din Caraș, este fapt împlinit.

Lecție lui Barabás. Ziarul «Budapești Hirlap» într'un articol de fond despre lupta ce se desfășură pentru mandatul din Pesta, dă lecții aspre lui Barabás, despre care zice «că nu numai că nu și-a luat osteneala să facă o dare de seamă cercului său despre învățămintele situației politice din urmă, dar nu și-a învrednicit alegătorii nici cu atât, ca să le desfășure programul pe baza cărui, de nou cere mandat dela ei».

Vor înțelege alegătorii aceasta desconsiderare?

Discursul deputatului Vajda-Voevod,

rostit în ședința dela 16 Iulie a Camerei.

Onorată Cameră! Știu că este desagreabil pentru o astfel de armonică majoritate, ca un opozant și mai ales naționalist să-și ridice mereu cuvântul. Știu și acea că din punctul nostru de vedere al naționalităților este foarte critică situația noastră, pentru că prin faptul, că noi, deputații naționaliști formăm singura opoziție în Cameră, facem bune servicii pe de o parte majorității pe de altă parte guvernului (Strigă-te în dreapta: Mulțumim!) pentru că prin cuvântările noastre și prin faptul că Vă dăm prilej la polemici și la injurii, prea natural, să abate opinia publică maghiară dela multe altele, dela care îi prea zace în interes guvernului să se abată. (Mișcare și contestații în stânga).

On. d. ministru președinte a binevoit a ne gratifica cu epitetul de agenți provocateur-i, dar nu i-a numit tot așa de agent provocateur-i pe On. membrii ai partidului kossuthist, cari au supus unei critici mult mai severe actele așa numitului «guvern național». Cu toate aceste, noi ne ținem de datorie, să ne susținem neștirbit punctul nostru de vedere principal și să ridicăm d'atâtea ori cuvântul de câte ori o ținem aceasta în interesul țării, a naționalităților ei și a binelui public.

Cu prilejul discuțiunii adresei am făcut promisiunea On. Cameră, că la dezbaterii bugetului voi dovedi, că pe terenul instrucțiunii publice nu se pot ajunge astfel de rezultate, ca pe noi să ne maghiarizați. (Mișcare în stânga și în stânga extremă). Acum, când este vorba de școlile de stat, a sosit vremea, să dovedesc aceasta; vreau să-mi țin promisia și să-mi dovedesc afirmațiunea. (S'auzim! S'auzim!)

Să luăm numai referințele statistice ale țării. În privința aceasta îmi stă la dispoziție cartea lui Balogh Pál, edată la vremea ei de ministrul de instrucțiune.

Datele cuprinse în aceasta carte, sunt în mare parte temeiul, pe care-mi voiu sprijini concluziile. Dacă ezaminăm aceste date, vedem că în anii 90 au fost în țeară 4718 comune maghiare, 2981 comune române 2771 comune slovace, 1114 comune nemțești, 612 comune rutene, 386 comune croate-sârbești, 237 comune venzi și 17 comune de alte naționalități — firește cu excepția Croației, Slavoniei și Dalmației — au fost deci de tot 12686 comune. Detragând din acest număr al comunelor, numărul comunelor maghiare de 4718, rămân 7968 comune nemaghiare. Pe aceste 7968 comune nemaghiare ar trebui să le mistue, asimileze, absoarbe și maghiarizeze cele 4718 comune maghiare. (Zgomot mare și strigăte: Numărul populației trebuie luat! Aceasta este nu mai un joc cu numerele. Zgomot).

Prezidentul: Rog liniște!

Vajda-Voevod: Maghiarizarea da, ar fi posibilă atunci, dacă mari centre ungurești ar avea o astfel de așezare geografică între naționalitățile nemaghiare, încât să formeze puncte de gravitate, centre de revărsare, din cari să inundeze comunele nemaghiare din jurul lor. Tocmai pentru cuvântul acesta, nu e acesta un joc ce spun, ci ceva prea serios, pentru că ungrimea e așezată în centrul țării. (Mișcare în stânga).

Ballagi Aladár: E falsă întreaga teorie! (Mișcare în stânga).

Prezidentul: Rog liniște!

Vajda-Voevod: On. Cameră! Nu rămâne altceva, după ce maghiarizarea în urma situației geografice este imposibilă, decât încercarea de maghiarizare pe calea instrucțiunii publice.

Noi am prea văzut, de ce guvernele vechi, au forțat maghiarizarea pe calea instrucțiunii pu-

blice. (Zgomot). Și atunci fiindcă am observat, îmi permit a Vă desfășura domnilor, punctul nostru de vedere în toată francheta. (Zgomot).

Analfabeții în țara întreagă fac 52%, prin urmare nu pot fi maghiarizați 10—11 milioane circa pe calea învățământului, pentru că aceștia nu știu ceti și așa, natural, nu se poate influența asupra lor cu cultura maghiară prin litera scrisă. (Mișcare). Dar cum stăm cu școlile?

În țara întreagă sunt 17.000 de școli elementare, socotind aici, școlile de stat, confesionale, comunale, cu un cuvânt toate categoriile de școli elementare. În aceste școli propun 17.000 de învățători, dintre cari aproximativ 9943 este numărul învățătorilor maghiari. Să luăm acum în considerare, că numărul elevilor cari cercetează aceste școli este de 2.300.000, prin urmare cade pe fiecare școală în mediu 130—140 și pe fiecare învățător 80—90 copii. Poftim închipuiți-Vă acum ce înseamnă aceasta? Nu altceva decât că, acele săli de învățământ, ori cât de mult ar fi îngrijite aerizate, sunt în cele mai neigienice condițiuni. Poftim închipuiți-Vă, dacă acel învățător cu un număr așa mare de elevi, în stare e a-i învăța pe elevi la az-buchi, la puțină socolă, la scris și cetit, nu să-i mai și maghiarizeze. Simplaminte ar trebui un principiu care întrece puterile omenești și poate nici semizeul din anticitate elină n'ar putea instrui 80—90 elevi, necum învățător în timpul relativ atât de scurt de care dispune.

Ori cât de mult am forță așa numita direcție industrială a țării noi suntem stat agrar, popoare de țărani suntem cu toții, maghiari și nemaghiari. Acel fiu de țaran de pe pustele Ungariei, tocmai așa ca între Slovacia din Ungaria de sus și în Ardealul românesc (Mișcare) vara se duce să-și pască vitele și nu la școală. Băieții aceștia rămân pe lângă vechea lor ocupație.

D-voastră cunoașteți mai bine decât mine referințele de pe Alföld, cunoașteți mai bine sălaşurile și așa, bine o știți, cât de greu îi vine aceluia băiat să meargă la o distanță de mulțimi chilometri, să-și învețe lecțiuni din acele cărți mari, groase, chilogramice (Ilaritate). Cărțile acelea vă rog, sunt foarte mari, grele și scumpe pentru popor, prețul li-e mare, dar folosul puțin, ce trag din ele. (Mișcare).

Referințele sunt așa de grele pe Alföld. Dar, poftim a vă arunca o privire în ținuturile Tatrei poftim a merge în munții Transilvaniei, unele casele sunt la distanțe de 2—3 chilometri unele de altele, comunele respirate între case și munți la depărtări de 20—40 chilometri acolo, cea biată școală și biet învățător înzadar așteaptă pe băiat ca să vie prin zăpada de un metru, la prelegere. Aduc aceste exemple, ca să vă convingeți de greutatea acestei chestiuni în țara noastră.

Dacă noi într'adevăr am vrea o instrucție cinstită, îndreptată spre răspândirea și ridicarea culturii atunci ar fi ceva ideal, dacă on. domn ministru de instrucție recunoscut de a avea o cultură europeană, ar studia în privința aceasta pilda Svediei și a Norvegiei și ar aplica învățători ambulanti (Mare mișcare. Sgomot: Pe Skiciak trebuie numit!)

Zboray Miklós: Acei învățători trebuie să fie culți! (Sgomot).

Președintele (sună): Rog liniște!

Vaida-Voevod: Cred că după ce v'am atras atenția la câteva referințe desavantajoase, vă puteți convinge, fără să mai fie nevoie să dovedesc, că zău, întreaga chestiune a instrucției noastre publice nu este altceva decât o ficțiune. Dar că cel puțin ficțiunea este posibilă, aceasta provine de acolo, că ceace e foarte regretabil între împrejurările noastre în patria noastră, 17% în ținuturile maghiare și 25% în ținuturile nemaghiare este numărul copiilor cari în mod absolut nu cercetează școala. După datele lui Balogh Pál 614.000 de copii nu cercetează absolut școala și prin aceasta fac posibilă ca peste tot să fie instrucție, pentru că dac'ar veni și aceștia la școală, atunci ar cădea pe câte un învățător 130—140 elevi, ceace este o imposibilitate.

Lengyel Zoltán: Toată statistica dtale e rea. Tragi greșite concluzii.

Vaida-Voevod: Să ne înțelegem. Dintre toți copiii obligați a cerceta școala, nu o cercetează 614.000 și o cercetează 2.300.000 așa că pe fiecare învățător cade 80—90 copii.

Lengyel Zoltán: Un învățător însă propune în mai multe clase!

Ballagi Aladár: De unde începi socoteala?

Prezidentul: Rog liniște!

Vaida-Voevod: Poftim a lua în mâni statistica — și vă veți convinge că am dreptate. (Zgomot.)

Dintre copiii obligați 614.000 nu cercetează școala Dac'ar cerceta-o și aceștia, s'ar face iluzorii învățământul. (Sgomot.) Intre astfel de împrejurări d-voastră vă mai ocupați cu fantasma-goria maghiarizării (Sgomot mare) și perdeți din vedere, că numărul analfabeților crește, ba chiar și Slovacia, — cari în privința aceasta stăteau mai bine, încep să decadă în privința culturală.

Dacă vom lua în considerare numărul școlilor, numărul tuturor școlilor de stat, comunale, etc. prin urmare pe al acelor școli, cari nu stau sub jurisdicțiunile confesionale, numărul acestora este de circa 3555. Detrăgând acesta din numărul total al școlilor de 17000, rămân 13555 de școli confesionale. Să presupunem — și aceasta e o idee foarte modernă și simpatică — că ar trebui statificate aceste școli, ar trebui statificat întregul învățământ. Ce ar însemna aceasta pentru instrucția de stat? Să presupunem că statul ar ridica aceste școli și că o astfel de școală ar costa 1900 cor. (Zgomot.) Acestea ar costa 13.155.000 cor. (Zgomot.) Acum luând în mediu 1 1/2 învățător pentru o școală și luând în mediu pentru câte unul salariu de 1000 cor. atunci ar trebui anual pe seama învățătorilor 20.166.000 cor. (Sgomot.) Pentru cheltueli de suținere, reparații, luminat, încălzit, luând numai 500 cor. anual pentru fiecare școală, ar trebui anual, 6.722.500 c. Acum să presupunem, că guvernul ar voi să octroieze aceste cheltueli — asupra comunelor, pentru ca să scape statul de ele. Știm și vedem și din actualul buget, că și acum în multe părți statul vine în ajutorul școlilor comunale, ceea ce este, și foarte natural, pentru că cele mai îngreunătoare sunt sarcinile comunale și în multe privințe sunt și neincassabile aceasta horenda contribuție, nu ca de pe spatelul populației noastre să se mai poată scoate suma de 40.333.500 cor.

Dar să presupunem că guvernul se hotărăște să facă un lucru mare și cutezat și statifică toate școlile, cum scriu gazetarii în unele gazete de un crucer — pentru că gazetari serioși nu scrie astfel de bazaconii — cum am sta în acest caz? Statul ar fi silit să contracteze un împrumut, a cărui procent de 3 ar trebui să facă suma aceasta de 40.333.500 coroane. Aceasta ar fi de 1.304.500.000 cor. Dacă vom lua acum precara noastră situație financiară, nici ca vis nu e cu putință maghiarizarea prin școli. Întâi ar trebui conlucrat într'acolo, ca populațiunea țării să fie în stare a acoperi acest împrumut, pe temeiul căruia s'ar putea înființa școlile. Când deci Dv. văsați de maghiarizare, întâi ar trebui să vă gândiți la îmbunătățirea situației economice și atunci poate când-va peste sute de ani, veți putea vorbi, ca prin statificarea învățământului public să faceți încercări de maghiarizare.

Dar și azi, dacă vom lua în considerare împrejurările faptice ale instrucției noastre publice, trebuie să fim în clar, că noi avem nevoie de un număr mult mai mare de școli de cât cel de azi și cred că asta o admite și dl ministru de instrucție publică — de cel puțin 32.000 de școli cu 40.000 învățători avem nevoie ca instrucțiunea noastră s'ajungă într'adevăr la nivel european.

Aplicând socoteala precedentă la teza aceasta ar costa cele 32.000 școli à 1000 cor. 32.000 cor., salariul învățătorilor à 1000 cor. 40 milioane cor. cheltueli de întreținere à 500 cor. 16 milioane cor. ar costa deci de tot 88 milioane c. iar aceasta cu 30% ar corespunde unei datorii de stat

de 3 miliarde. Intreb acum, poate om cu minte visă măcar ca instrucția noastră publică în deceniile viitoare să se europenizeze chiar, fără a mai vorbi de maghiarizare, când ne aflăm ca stat într'un așa hal de sărăcie.

Ce modestă este față de aceasta cea sumă de 47.792.950 cor. cât putem sacrifica, azi pentru instrucția publică. Poftim judecați odată real situația și să nu vorbiți de maghiarizare prin instrucție. (O voce în stânga: Până atunci ce să facem?) A întrebat un onorat coleg că acum ce să facem. (Strigăte: Până atunci ce să facem?) Mă simt dator, să răspund și la aceasta. Faceți aceea ce vă poruncește legea și ceace este prima datorie a oricărui patriot: respectați legea. (Aprobări în mijloc.) Dacă în decursul acestor 38 ani ați fi ținut legea, dacă guvernele în loc de a fi umplut femnițele din Vaș și Seghedin cu cei mai buni ai nosrti bărbați (Sgomot) ar fi ajutat și cultura noastră, dacă în loc, ca inspectorii școlari cari și-au crezut a-și implini așa datoria, că au difcultat la școlile naționalităților closetele, ca sub acest pretext să poată închide școlile... (Sgomot mare. O voce în stânga: Dta încă n'ai ajuns la Vaș!) Nu. Dar sunt încă tânăr. Mai am vreme. Dacă zic, guvernele ar fi respectat legile, cari demandă să sprijinească și ajute și cultura noastră, atunci am fi înaintat, ați fi înaintat și D-voastră și na-ți fi cheltuit forțele floarei neamului d-voastră pentru lucruri nerealizabile și atunci în loc ca noi acum să luăm atitudine de opozanți, am lupta cu d-voastră într'o tabără. (Așa! Așa! în mijloc). Dar onor. Camera mi-am ridicat cuvântul și ni-l vom ridică neîntrerupt, până atunci când, nu vă vom convinge, că nu se poate ajunge fantezia aceasta niciodată, că aceasta e ca Fata Morgana, după care, dacă ve-ți alerga orbiș, care va fi urmarea?

În mocirlă va ajunge țara aceasta și în mocirlă se va îneca. (Zgomot uriaș. Așa-i! pe băncile naționalităților).

Kun Árpád: Sărmană țară!

Vaida-Voevod: Acum a început o nouă epocă. Și cum inaugurați această epocă? O inaugurați așa, că acea mână liberă din Viena, care vi-s'a oferit din nou în detrimentul nostru, pe această mână liberă o primiți cu multă plăcere și vreți să vă adormiți propria-vă convingere națională, vreți să adormiți convingerea masselor maghiare, cari nu sunt mulțumite cu d-voastră. (Zgomot mare).

On. Camera! Aceasta nu este o politică sinceră și mi-o poate spune venerabilul dl ministru de o mioc de ori, că m'am pretat la rolul de agent provocateur. O neg, dar convingerea mea intimă mi-o spune din nou. D-voastră, dacă vreți să fiți bărbații epocii nouă, dacă vreți să fondați Ungaria nouă, trebuie să vă dați seama de statistică, să vă dați seama de stările de fapt și de acele date, foarte neplăcute, pentru sentimentul șovinist maghiar, dar cari sunt drepte, cari nu pot fi făgăduite nici zădărnice prin lozinci. (Așa-i pe băncile naționalităților). Atunci da, vă veți convinge că noi nu suntem agitatori fără suflet, că nu suntem nepatrioți, nu suntem dători, panslavi...

Lengyel Zoltán: La care articol vorbești?

Prezidentul: Rog pe dl deputat să rămâie la obiect. Dela obiectul în discuție numai cu permisia Camerei puteți face abateri.

Lengyel Zoltán: Țin discursuri agitatorice pentru foile lor.

Vaida-Voevod: On. Camera! Noi suntem fii credincioși ai poporului nostru și pretindem, să ne recunoașteți dreptul, de a fi fii credincioși neamurilor noastre și...

O voce în stânga: Nu poporului ci patriei!

Vaida-Voevod: ... pretindem să ne recunoașteți și pe noi de buni patrioți și să ne faceți cu puțință ca să fim români și deodată și buni patrioți ungari. (Zgomot enorm și mișcare.)

Kubik Béla: Du-te în România, acolo ți-e locul! (Zgomot enorm. Vociferări).

Prezidentul (sună): Rog liniște!

Vaida-Voevod: Aici e patria noastră și nu ne vom duce de aici!

Iconostase noi,

precum și renovări după specialitate se execută cu cea mai mare conștiențiozitate la zidarul de biserică

Schmidt János
Budapesta

IX. Soroksári utca 40.
Fondată la anul 1888.

Lengyel Zoltán: Și mama i-a fost maghiară!
Vaida-Voevod: Domnii deputați o știu bine în ce sens am spus-o aceasta. Ce mai discutați cu mine!

Komjathy batjocorit. Oficiantii de stat din Arad au ținut Marți sara conferință în salutul dela Millenium asupra atitudinii lor în fața alegerii de deputat. La orele șase a luat cuvântul Schweigert, dar în momentul acesta intră Komjathy Béla însoțit de mai mulți corifei de ai săi. Se făcu un zgomot mare. Oficiantii adunați le-au strigat:
— Afară! Cărați-vă de aici! Cine v'a chemat! DVoastră nu sunteți oficiali!
Și Komjathy cu ai săi s'au reîntors ca magii dela răsărit pe altă cale.

Din Dietă.

— Ședința dela 24 Iulie. —

În ședința de azi guvernul și-a prezentat proiect pentru prolongirea indemnității, care s'a primit în câte-va minute. Singurul șeful partidului naționalist dr. *Teodor Mihali* și-a ridicat cuvântul contra, motivând aceasta cu neîncrederea ce partidul o are în guvern.

A urmat apoi budgetul ministerului de honvezi, prezentat de referentul Semsey László.

La resortul acesta a luat cuvântul din partea partidului naționalist Milan Hodja, arătând spiritul de castă ce domnește între oficiali și tendințele de maghiarizare ce se propagă și aici în jurul limbei de regiment.

Din partea kossuthiștilor a vorbit *Bakonyi Samu*, care a făcut și el critică cam cu perdea însă, guvernului. A luat apoi cuvântul ministrul *Jekelfalussy* care și-a apărat honvezii.

Coriolan Brediceanu a cerut în urmă ca gendarmeria să fie scoasă de sub jurisdicția guvernului și budgetul a fost primit.

A urmat resortul financiar prezentat de *Hoitsy Pái*.

La resortul acesta a vorbit din partea partidului naționalist.

Iuliu Maniu, care a arătat că capacitatea de suportare a sarcinilor este eschauriată cu desăvârșire și țara sucombă sub aceste sarcini. Și inai monstruoasă e disproporția împărțirii contribuției. Urgentează reforma dărilor, dar nu sporirea monopolilor. Refuză proiectul.

A răspuns *Wekerle* și apoi s'a amânat discuția pe mâine.

Din România.

M. S. Regele Carol a primit din partea M. S. Regelui Be gi o scrisoare de mulțumire pentru conferirea ordinului Carol I.

Ministerul de interne a intervenit la ministrul de războiu pentru a trimite trupe suficiente de a lungul Prutului pentru paza graniței și spre a împedea o eventuală incursiune a ovreilor din Rusia.

Intrunirea antigrecescă din Ploiești: Duminecă s'a ținut în localul liceului vechiu o întrunire împotriva grecilor.

Au ținut cuvântări mai mulți studenți cari toți au înfierat purtarea grecilor contra românilor.

S'a deschis o subscripție pentru a se veni în ajutorul aromânilor cari vor să lupte contra bandelor grecești.

Din Sinaia se comunică, că anul acesta este o aglomerație enormă de lume.

Timpul fiind foarte frumos, vizitatorii vin din ce în ce mai mulți.

Se comunică că ministerul de război a telegrafiat comandamentului corpului IV de armată din Iași să nu mai acorde nici un concediu și nici o permisie ofițerilor din acel corp.

Acest ordin se pune în legătură cu gravele evenimente din Rusia.

»Monitorul oficial« de ieri publică:

Cu începere dela 1 Iulie 1906 se prohibă orice import de mărfuri provenind din Grecia, fie că ar veni direct, fie în urma naționalizării în alt stat.

Dela aceeaș dată supușii greci vor plăti pentru proprietățile lor impozitul fonciar îndoit; iar pentru comerțul sau profesiunile ce ar ezercită impozitul patentei întreit.

Cele treizeci și două de spitale rurale Carol I, pentru care Corpurile legiuitoare au votat un credit în ultima sesiune extraordinară, vor fi construite după un tip model unic în toate județele.

Fiecare clădire va ocupa o suprafață de aproape un ectar. Acest model-tip cuprinde două săli mari, una rezervată pentru bărbați și una pentru femei, o sală de operație, un laborator de farmacie, o sală de așteptare etc.

Fiecare spital va conține 10 paturi pentru femei și 11 pentru bărbați.

Lucrările vor începe la 1 Iulie anul viitor.

Cursele de automobil între București și Oltenița au început regulat în fiecare zi, automobilele pleacă din București și Oltenița la orele 8 dim. și sosesc la destinație după 3 ore.

Ieri s'a respins la Galați un vas cu un mare transport de coloniale, care voia să descaree mărfurile sub pavilion turcesc, dar s'a dovedit că acele mărfuri în valoare de peste șase sute mii lei, erau de origină grecească.

Asupra asasinării păstorilor aromâni în apropiere de Caraferia, vilaetul Salonic, se dau următoarele amănunte: banda care a distrus turma de oi aparținând aromânului Apostol H. Gogu Effendi era compusă din 60 de Greci, recrutați parte în localitatea Cocovo Catrania, parte în Dugoru Dievada; dintre aceștia cea mai mare parte sunt supuși Greci. Din anchetă rezultă că grecul Teodor Gada din Caraferia, fecea parte din bandă.

Cât despre persoanele făcute prizoniere de către tâlhari, se atla că e vorba de 7 păstori aromâni, dintre cari unul numit Tulu, care a fost crezut mort și aruncat în fluviul Bistrița, a scăpat și a dus caimacamului știrea că tovarășii săi au fost uciși și aruncați în fluviul sus numit.

Rusia în preajma revoluției.

Țarul Rusiei nu voește nimic să învețe din trecutul său viforos. Fără să-și dea samă de consecințe a dizolvat Duma. A dizolvat-o, dar deputații nu s'au împrăștiat, ci au mers în Tinnia și acolo au continuat mai departe ședințele Dumei. Au adresat un apel către

popor, în care îl sfătuiește să nu dea dare nici soldați.

Deputații Dumei vreau să ia astfel de măsuri puternice, cari să-l răstoarne pe țar de pe tronul său atât de nedrept și e atât de puternic, curentul spre lumină în Rusia, încât orice încercare de înăbușire din partea țarului e neputincioasă. Țarul prin îndârjirea lui va reînvia în Rusia acele vremuri crâncene ce-au fost odată în Franca pe vremea revoluției de acolo, sau la 1848 la noi.

Este înspăimântătoare și revoltătoare, acea procedură necorectă ce se face cu deputații Dumei. Mai mulți au fost deținuți.

Dintre telegramele sosite nu ne spune că țarul a chemat la sine în audiență pe profesorul Muromzev, fost prezident al Dumei dizolvate, și au făcut pașii necesari, ca deputații să fie deținuți.

Prima luptă.

Pasen, 24 Iulie. În orașul Alexandra de ieri decurge luptă între trupele resculate. Au dărâmat teate edificiile guvernului. Populația părăsește orașul.

Tulburări în Odessa.

Odessa, 24 Iulie. Jefuitorii au devastat mai multe prăvălii, au spart ferestrele, dar miliția a împiedecat lăfșirea tulburărilor. Cazacii au amenințat că vor omori pe toți lidanii.

Potestățile și Rusia.

Paris, 24 Iulie. După informația ziarului «Echo de Paris» guvernul englez s'a adresat către guvernele tuturor celorlalte potestăți, că oare n'ar fi potrivit să facă pașii de lipsă la Petersburg și să ceară deslușiri asupra planurilor guvernului rus.

Din străinătate

Conferența interparlamentară. În 23 Iulie s'a deschis în Londra conferența interparlamentară în așa numita «Royal Galleries». Erau de față vre-o patru sute de alegători. Pe podiul prezidențial era lordul Creve, lordul Tyeedmruch, lordul Carlilgttan, ministrul-president Campbell-Bannermann și Brugand, fostul candidat de presidentul Stateilor-Unite. De president al conferinței a fost ales lordul Weardale, care pe cei prezenți, îndeosebi însă pe delegații din Rusia i-a primit cu pura simpatie.

Campbell-Bannermann, ca și șeful guvernului englez a salutat pe delegați și a mărturisit, că se simte foarte fericit, că în numele parlamentului englez, pe pământ englezesc poate să salute pe delegații veniți la conferință.

Campbell-Bannermann, a spus apoi, că regele Eduard va petrece cu deosebire atențiune demersul conferinței. Regele englez cunoaște foarte bine, ce-i chemarea conferinței și în toată privința e de acord cu această chemare.

Salută foarte cordial pe deputații Dumei (aprobări generale). Se folosește de ocaziunea, să-și aducă aminte de Țarul Rusiei, care a stăruit și a contribuit mult la nutirea ideii de pace. Poate să spună, că deși a dizolvat Duma, ea va fi de nou convocată. Vorbirea și-a terminat-o astfel: »A murit Duma? Să trăiască Duma«.

INSTRUMENTE NECESARE LA ORICE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aiud premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyar.

Numărul Telefonului 96

Toți membrii conferenței s'au ridicat în picioare, și au aplaudat puternic aceste vorbe din urmă ale ministrului-president, iar deputații Dumei impresionați s'au închinat naintea conferenței.

Continuându-și vorbirea arată că poporul e pe lângă pace. Va sosi vremea, când democrații vor înțelege pe deplin, că ei sunt jertfele militarismului ce împiedică dezvoltarea lor. Apponyi propune ca conferința să trimeată o telegramă regelui Eduard, mulțumindu-i pentru căldurosul salut. Tot astfel și guvernului englez, pentru deosebita ospitalitate.

Profesorul Kovalezky deputat rus a declarat, că deoarece Duma e disolvată misiunea delegațiilor ruși pe neașteptate s'a sfârșit, ei se reîntorc acasă.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 25 Iulie 1906.

— **Starea sănătății regelui Carol.** Cetim în «Conservatorul» că starea sănătății regelui Carol este din cele mai satisfăcătoare. Masagiul pe care îl face regulat regelui medicul din Lugano Dr. Bossi, a priit foarte mult. La buna stare a sănătății regelui au contribuit în măsură mare și dese preumblări, ce le face regele zilnic.

— **Un favor acordat țăranilor din România.** Ministrul român de justiție a dat o circulară tuturor procurorilor generali prin care îi invită să ia măsuri ca țăranii condamnați la închisoare pentru un timp mai mic de o lună de zile, să nu fie încarcerati în intervalul dela 15 Mai până la 15 Septembrie. Această măsură este luată în scopul de a nu împiedeca pe țăranii dela munca câmpului.

— **Excursioniștii români bucovineni la expoziție.** Duminică dimineața a sosit la București un grup de 146 români bucovineni pentru a participa la expoziția. Excursioniștii fac parte din societatea «Reunirea pedagogică română» din Bucovina și vor petrece în România vre-o 4 zile, în care timp vor face excursiuni la Sinaia și Constanța.

Ar fi de dorit ca de pe acum să se organizeze în societăți Români din părțile noastre și să cerceteze în toamnă expoziția din București. Nici odată nu vor avea mai bun prilej de a vedea și

România, fără a mai adăoga că expoziția și singură ar merita acest sacrificiu. Pentru că e frumoasă.

— **Viitorul număr al deputaților camerei vieneze.** Comisiunea electorală a camerei vieneze a hotărât în ședința sa de Sâmbătă în mod definitiv, ca numărul mandatelor în camera vieneză să fie stabilit cu 516.

— **La băile din Tușnad** scrie «Gaz. Tran». s'au adunat anul acesta un număr considerabil de oaspeți atât din Ungaria cât și din România. Un excursionist Brașovean ne scrie: La vila Stănescu se află proprietarul însuși, dr. Iosif Blaga, profesor din Brașov cu familia, părintele protopop Beleş din Arad cu d-na, dl inginer Beleş din București cu familia, d-na dr. Bodea din Viena. La vila dr. Oncu se află d-na Oncu, medic, Damian, și avocatul dr. Iancu din Arad. La vila Anna dl dr. Garoiu cu d-na și fiul, dl dr. Iancu din Zărnești. Afară de aceștia mai ba chiar: dl Emil Viciu profesor de gimnaziu la internatul al internatului din Blaj, Damian, contabil din Brad, un preot din Banat, câți-va domni și dame între cari dna Vachman, sora dlui Dissescu și mai muți Evrei din România.

În zilele de serbători Brașovenii pot face excursiuni foarte plăcute la băile Tușnad. Trenul care pentru dus și întors costă cl. II 4 cor. 60 b., iar cl. III 2 cor. 80 b., pleacă din Brașov la 5 1/4 dimineața și sosește acolo la oarele 8. Seara se întoarce la oarele 7-35 și la 10 sosește în Brașov.

Piatra comemorativă care relevă meritele dlui Stănescu, care cu cheltueli enorme a înfrumusețat și canalizat această localitate de băi, după cum suntem informați, în curând se va ridica din nou, eternizând sacrificiile vrednicului bărbat.

— **Canicula.** Cu ziua de ieri a început oficial canicula. E interesant că toată lumea vorbește la noi despre caniculă și știe că aceasta începe la 23 Iulie și ține până la 23 August, puțini însă ar ști spune că de unde își ia numirea aceasta originea și că într'adevăr ar avea un rol așa de însemnat în clima noastră canicula. Ca să înțelegem cuvântul de «canicula» trebuie să ne întoarcem până la anticitatea greacă, dela care l'am imprumutat. Elinii numiau intervalul, în care țineau la dânsii căldurile mari, de «opora» și le luau începutul la 23 Iulie. În zilele acestei zile își face întâia oară apariția steaua numită de noi Sirius, pe care dânsii o numiau «steaua cânelui» și care în chipul cânelui e mai strălucitoare decât oricare alta. Aceasta cu totul întâmplătoare întâlnire a dat naștere numirii de «zile cânești» pe cari mai târziu le-au luat și Romani sub numele de *dies caniculares*. Noi cuvântul acesta l'am luat fără nici o critică pentru fixarea intervalului dela 23

Iulie până la 23 August, deși numir a n'are n-o justificare fie meteorologică fie Astronomică nu, pentru că steaua că apare pe orizont întâia oară nu la 23 Iulie, meteorologică nu pentru că clima la noi nu s'ar putea spune că tocmai între 23 Iulie și 23 August a fi mai caldă.

— **Moștenitorul de tron sârb în străinătate.** Moștenitorul de tron sârb, precum se vedește din Belgrad a plecat într'o călătorie mai lungă în străinătate. Principele George va voiaj prin Franța și Germania.

— **«Paza neamului.»** În Târgu-Jiu, orașul zbuciumului dornic de înaintare a apărut un nou ziar cu această numire, edat și redactat de proprietarul A. Crainic. Din cele două numere prime programul acestui nou ziar se pare foarte radical național. Nu se pune în serviciul nici unui partid, ci vrea să apere neamul românesc de vicielele dușmane ce au dat peste țară. «Va fi paza neamului, va face educație națională va sădi în toate păturile dragostea de întregul neam românesc și în chestiuni de bine național nu va cruța pe nime oricât de sus va fi pus. «Paza neamului» va înfieră pe orice Român, care se va dovedi că se face unealta străinului, coadă de topor a dușmanului românismului și-i va pune pe frunte pecetea de trădător al neamului românesc!»

Succes mult îi urăm noului confrate!

— **O scrisoare a d-lui Dr. Lueger.** Dl Virgil Popescu care a găzduit pe deputatul dl Schneider, când a fost în București, a primit din partea d-lui Lueger, primarul Vienei, următoarea scrisoare:

Viena, 16 Iulie.

Prea Stimate Domn!

Cu ocazia călătoriei unei deputațiuni a consiliului comunal din Viena pentru deschiderea Expozițiunii jubilară din București, am primit cu plăcere și delegațiunii o primire și cordială atât pe drumul nostru în România, cât și prin România, precum și în orașul București și cu ocaziunea excursiunii noastre la Sinaia.

Eu și domniile cari m'au însoțit au fost foarte mișcați de aceste dovezi extraordinare de simpatie și de onorurile ce mi-s'au făcut cu atâta priosință.

În ședința dela 3 Iulie a. c. a consiliului comunal a orașului Viena, am raportat asupra acestei călătorii și am mulțumit Maj. Sale Regelui României, poporului român, precum și tuturor domnilor, cari au participat la primirea noastră, și această comunicare a fost luată spre știință de consiliul comunal în aplause furtunoase.

In veacul viitor.

De Ioan Rameau.

Tradusă pe seama „Tribunei“ de Mircea dela Mare.

Unei părechi conjugale i-s'a născut un copil.
— Cum să-i fie numele? întrebă tata.
— To! răspuse mama.
— To? bun nume, destul de scurt și nu recere mult timp la pronunțare.
Și au numit copilul: To.

La o zi după nașterea lui To, părinții lui l'au pus în aparatul pentru maturizarea copiilor.

Acest aparat e nou, era o invențiune de câteva luni, care preface un copil nou născut în decurs de două luni ca pe unul de șapte ani, atât în privința fizică cât și spirituală și așa se poate câștiga un timp de șase ani.

— Fiul meu, zise lui To tatăl său la sfârșitul unei săptămâni, — acum a sosit vremea să-ți începi studiile. Cugetă-te că timpul e bani și că numai acel om își ajunge ținta, care știe să se folosească de tot momentul vieții sale. Dacă mă va mai slăbi podagra, atunci mâne te voi introduce la bursă.

To a început a învăța cu sârguință de fer; ziua-noaptea era cufundat în cărți și se nutria numai cu alimente compuse spre a nu perde timpul cu mâncările. După îndrumările unui medic iscusit s'a obicinuit a căuta chioris, spre a putea ceti deodată din două cărți.

În etatea de 25 de ani el era omul cel mai activ al veacului.

Într'o zi, când deodată dictă cinci telegrame, frunzărind cu mâna stângă într'un anuar, cu cea dreaptă într'un atlas, ascultând cu o ureche vorbirea din parlament, cu cealaltă cântecul unei filomele, a ochiat cu ochiul cel stâng o fată, care trecea pe sub fereștile cele de cătră stradă.
— Ce draci!

Fata era într'adevăr frumoasă ș. a. ș. a.
To s'a informat despre fată, i-a aflat adresa, i-s'a prezentat, iar fata i-a dat voie să-i facă curte.

Înima amândurora palpita.

— Numele meu e To, al d-tale coconiță?

— Zi.

— Eu am avere de un milion. D-ta coconiță?

— Un milion și jumătate.

— Bine; eu te iubesc; d-ta coconiță?

— Și eu pe d-ta.

Și — — — s'au cununat.

Au fost fericiți.

Au avut numai puțini copii — din cauza scurtimei timpului.

Au avut numai două părechi de gemeni.

To a câștigat sume colosale.

Zi, asemenea.

To înființă zilnic câte o bancă în Viena, în Constantinopol, în Santa Fe ș. a. ș. a.

Apoi în fie-care zi a tăcut și câte un faliment.

A devenit foarte avut.

A săpat canale, a descoperit, ocne, a usca mări, a îngăurit strămtori de dealuri, a reaprins vulcani stânși și a adus în uimire pe contemporanii săi prin spiritul său întreprinzător.

Într'o seară când se preocupa tocmai, cum să prefacă Aetna într'un aparat de încălzire, care printr'o conducere suterană să provadă cu căldură Sicilia întreagă, o depeșă l'a avizat despre moartea tătâne-său.

— Te voi deplânge, zise cu o voce nădușită de durere, — când voi avea vreme, la bătrânețe.

Și a înscris în cartea sa principală:
«To datorează tătâne-său lacrimi și vecinică aducere aminte.»

Într'o sară sosind acasă într'un timp neobicinuit, a aflat în budoarul soției sale un bărbat străin.

— Trebuie să ști, domnul meu, zise, că eu acum n'am vreme spre... Deodată a tăcut. A observat sub masă un alt bărbat.

— Asta totuș e prea mult. Al treilea se ivi de după un parapet.

— Pe dracu!

— Pardon, iubite amice, sunt vinovat, zise. Zi, care ești la iveală însoțită de un al pătrălea, — însă spre a sfârși mai iute am crezut, că...

— Bine! esclamă To. A pus în gledă amantii soției sale.

— N'am vreme acuma spre a vă ucide câte unul, striga, și pentru aceea îmi răzbun acum en bloc onoarea mea atăcată. — Nu vă mișcați!

Și îndreptă asupra lor o țavă nu de mult inventată, numită: «mitraleză de casă».

Imi permit să vă comunic aceasta, p. stim. d. stră să vă exprim cea mai adâncă mulțumire pentru simpatiile dovedite și vă rog să primiți înăturatul portret ca o slabă dovadă a mulțumirii mele și a amintirii de petrecerea noastră în România, pe care nici eu, nici ceilalți membri ai delegațiunii nu o vom uita niciodată.

Dr. Carol Lueger,
primarul orașului Viena.

— **Reuniunea de cântări din Beiuș** de sub conducerea prof. I. Bușița va sosi în curând în București unde va lua parte la expoziție.

— **Logodnă.** Anunțăm cu osebă plăcere logodna dsoarei *Hortensia F. Evuțian*, fiica regretatului preot Evuțian din Pecica crescută în institutul Oteșan din București cu dl *George M. Moisescu*, absolvent în drept, originar din Lipova.

Timitem mirilor sincere felicitări!

— **Curs de moșit.** Cursul de iarnă al școlii de moșit din Sibiu se începe în 1 Octombrie și ține până în 28 Febr. 1907. Pentru aceasta sunt zece stipendii oferite de ministrul de culte, iar 15 vor căpăta locuințe gratuite. Cursul se predă românește, ungurește și nemțește. Femeile cari doresc să beneficieze de aceste favoruri au să-și înainteze rugărilor până la sfârșitul lunii August directorului acestui așezământ în Sibiu, cu convocare la Nr. 1 7215/fo 1906 al concursului publicat de vice-comitele.

— **Tovărășii sătești.** Ministrul de instrucțiune din România a dat ordin preoților și învățătorilor să țină preiegeri poporului arătându-i foloasele tovarășilor sătești. Ai noștri încă ar putea face acest lucru, dacă n'avem cine să dea astfel de ordin.

— **O carte senzațională.** În Franca de când s'a scutecă inșă, regea, ce desparte statul de vântul ministru în zi se rărește numărul în serviciile statului. Dar' eșirea din sinul bisericei nu se întâmplă așa ușor și fără nici un zgomot. Roussiri, când a eșit din statul preotesc a scris un pamflet cuprinzând cele mai grave acuze la adresa preoților romano-catolici.

Titul cărții e: »Religiunea romană și cea neromană.« Are părți de tot puternice și arată că Roma a falsificat învățăturile lui Christos, care a propovăduit, bunătatea, iubirea și simplitatea. E zguduitor capitulul despre necăsătorii preoților romano-catolici, și despre scandalurile din mânăstire.

— **Obiceiul Jidovului.** Un Jidov îngâmfat se află pe un vapor ce își făcea cursa dela Orșova spre Galați. Obraznic dela fire, făcu

imediat cunoștința mai multor Români bănațeni, cari mergeau spre Galați a cumpăra pește uscat. Și deoarece Jidovul li-se recomanda-se tocmai ca un mare depozitar de pește sărat, nu e mirare că Români il pofțiră a rămâneă deseasă cu ei la câteva butelii de vin.

Jidovul se învoi cu plăcere, dar le făcu observarea, cu obiceiul zimbet arogant pe buze, că el are obiceiul, atunci când bea numai cu un păhar mai mult decum îi permite dieta regulată, a aruncă asupra Românilor inzultele cele mai grobiant, deși nu cu intențiuni rele, căci el de altmintrelea simpatizează foarte tare cu Români. Deci se roagă a luă în conziderare această slăbiciune a sa și a nu-i luă în nume de rău, dacă grumpe cumva această slăbiciune a lui.

Români îi ziseră, că nu vor pune cont pe inlelele lui. Deci numai decât începură cu ve-

Moni timp Jidovului îi stătea vorba în gură. Cepe cu obiceiul său, dar un negustor glumeț din Mehadia, cu o privire cam întunecoasă îl preveni zicându-i:

— Lucru ciudat, că cei mai mulți oameni la masa cu vin își dau de gol slăbiciunea lor. Eu, de exemplu, am un obicei cu mult mai nesuferibil decât al domnului Silberstein. Și anume, dacă beu numai un păhar de vin și aud pe cineva că se leagă de nația mea, ori atinge cătuși de puțin simțul meu național, devin înfuriat și arunc aceluia în cap orice îmi vine la mână. Deci vă rog și eu, stimaților conmăseni, a nu atribui acestei slăbiciuni a mele o însușire răutăcioasă, căci eu de altmintrelea sunt omul cel mai blând din lume.

Jidovul auzind de asta i-a trecut pofta de a-și ține obiceiul, ci s'a purtat față de Români sub decursul călătoriei cu cea mai mare curtuozitate și preveniență.

— **Frate ucigaș.** Se comunică din Timișoara că frații *Paniovani*, Isac și Nicolae s'au certat la seceră. Infuriat Nicolae peste măsură, a sărit la frates-o și cu seceră i-a retezat capul. Ucigașul a fost deținut.

— **Procesul Murri.** Un publicist italian a făcut din senzaționalul proces Murri o dramă, ce s'a jucat zilele trecute în unul din teatrele Romei. Intreaga bucată reîmprospetează decursul îngrozitor a celor întâmplare.

— **Zidarii în grevă.** După informațiile sigure ale ziarului »Daily Telegraph« zidarii din New-York au pășit în grevă și dacă nu li-se vor împlini cerințele lor până Sâmbătă, atunci un milion de muncitori se vor alătură acestei greve.

— **Epizod din Rusia.** În numărul din urmă al ziarului »Petite Republique« Bertrand, des-

că are un copil atât de cuminte și prevenitor, care știe prețui timpul.

După aceea a murit.

— Mamă — ziseră apoi cele două părechi de gemeni, — tata a murit și noi nu am avut vreme să-l sărutăm cât a fost viu.

— Nici eu! răspunsă mama lor.

Și numai decât apropiindu-se de cadavru, cu ajutorul unui curent electric i-au adus buzele în mișcare și ținându-și fețele asupra lor, au lăsat a li-se da sărutări electrice.

Ghetele unui schiop renumit.

Trăia odată în Grecia un schiop foarte renumit, care avea picioarele așa de schimonosite, că pentru ași face o pereche de ghete, care să-i vie bine, cel mai bun cismar nu întrebuița mai puțin de o lună.

Intr'o noapte un hoț intră în casa lui, și, negăsind altceva de luat îi fură ghetele făcute cu atât studiu și osteneală.

Sărmanul schiop când se sculă a doua zi, nu făcu gălagie, cum ar fi făcut altul, nici nu se desperă, ci ridică ochii către cer zicând aceste vorbe:

«Vă rog, o Zei A-tot Puternici, faceți această minune, ca picioarele aceluia, care mi-a furat încălțăminte, să se facă așa, ca să i-se potrivească ghetele mele.»

(«Amicul Tin.»)

crie foarte vioiu un epizod a rescoalei tunarilor din Tiflis. Estragem următoarele:

Dimineața la orele 6 tunarii din Tiflis s'au adunat înaintea casinei militare, unde au hotărît să facă grevă. Un locotenent conturbat din somn s'a îmbrăcat iute, a eșit să vadă, ce sgomot s'aude afară.

În prag a fost oprit de câtră soldați.

— Dle locotenent! Nu-i ertat să eși!

— Sunteți nebuni?! Nu mă cunoașteți?!

— Ba da! Dta ești locotenentul nostru.

— Atunci să vă purtați față de mine, cu tot respectul.

— Dle locotenent! V'am respectat până acum ca pe superiorul nostru, cu ziua de azi nu vă mai datorim cu supunere.

— Cu un cuvânt voi proclamați insurecție?

— Da! Dle Locotenent, dar aceasta nu-i de caracter politic. Mai mult nu vă spunem.

— Lăsați-mă afară!

— Nu, dle locotenent.

— Dacă nu mă luați în socotință ca pe superiorul vostru, mă îndrept câtră voi ca cetățean rugându-vă, să mă lăsați afară, voesc să merg la mamă-mea.

— Ca cetățean poți merge ori și unde. Dar v-am aflat potrivitul mijloc să ne răsbunăm, dacă ne vei trada.

— și ceilalți oficeri?

— Sunt prisionerii noștri!

— Și ce a-ți zice, dacă aș cere dreptul ca în Tiflis să pot sta ca cetățean?

— Prietenii dtale trebuie să garanteze pentru dumnia-ta.

În acest moment cu fața roșie de mânie se înfățișază generalul. Soldații i-au strigat:

— Stai!

— Ce va să zică aceasta? Revoluție? Impușcați câinii? Soldații n'au zis nimic.

— Dle general, te rog frumos, zice locotenentul — liniștește-te. Cugetă că toată răspunderea e a dtale. N'ai aici nici un sigur om, care să se supună poruncii dtale și dacă e vorba de impușcare, primele jertfe vom fi noi. Cu blândeța vom putea face mai multă ispravă.

Generalul s'a liniștit. L'a împuternicit pe colonel să înceapă cu soldații tratativele.

Așa dară iubiți cetățeni — zice locotenentul — ce-i dorința voastră? Pentru ce această răscoală?

— Revoluția noastră n'are caracter politic, dar între împrejurările actuale nu mai putem trăi.

— Bine, dar pentru ce?

— Atunci un soldat face doi pași înainte și-i zice:

— Dle locotenent! Avem dreptul să cerem, cu ce să ne acoperim. Țarul a dispus să se cumpere paplome, au și fost aduse, dar au fost vândute.

Avem dreptul să cerem cărbuni, dar nu-i căpătăm. Avem dreptul ia zahăr, dar nici acesta nu-l căpătăm. Toate acestea le putem și adeveri. Până acum am suferit în tăcere, dar nu mai putem, cerem drepturi și dreptate.

— Bine! Bine! dacă toate acestea le veți căpăta, nu veți mai face răscoală?

— Nu, dar dacă odată ne vor lipsi de drepturile noastre, vom începe grevă politică.

— Ce însămnă la voi »greva politică«?

— Revoluție! Dle locotenent!

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor. se poate căpăta în Librăria lui *Ingusz J. și fiul Arad.*

— **Wolf J.**, pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minoriiilor).

CONVOGARE.

Despărțământul al »Asociațiunii Sătmar-Ugocia« își va ține adunarea sa generală în Borlești la 12 August a. c. pe lângă următoarea

Ordine de zi:

a) la 9 ore dimineața liturgie solemnă în biserica parochială cu predică ocazională.

b) la 10^{1/2} se deschide adunarea generală prin discurs presidial.

c) raportul comitetului: 1. A secretarului. 2. A cassarului.

d) exmiterea comisiunilor: 1. Pentru cenzurarea raportului secretarului. 2. Pentru cenzurarea

Amanții au încercat se scape; fiecare a apucat într'altă direcțiune.

— Mizerabili! strigă To, — pentru asta o veți plăti.

Și acum cu pumnalul în mână, a năvălit asupra și disperat, că prin răzbunarea aceasta particulară pe ce atâta timp, a început a ucide groaznic.

Spaimă! Sânge! Răcnire de moarte!

A lucrat cu mâinile și cu picioarele; teribil, i-a trebuit jumătate de oră pânăce a putut ucide pe toți acești mizerabili. Când i-a văzut însă pe toți patru păcătoși zăcând pe covor, a început a-i jucă dinții în gură.

N'a putut înfrână mai mult convalziunea sgârçuiului în mâni și în picioare, în cap și întregul său trup. În sfârșit s'a legat și s'a încătușat de pat.

Teribil!

Organismul lui silit peste fire, a fost cuprins de epilepsie.

— Aceasta e foarte bine, zise, — în starea aceasta e omul cu deosebire capabil a practiză artele.

Și văzându-și săriturile nebunești a mânilor, s'a consacrat baterii pianului.

După câteva minute fiind lovit de apoplexie fu ologit de-o parte și a căzut jos.

— Tată, zise unul dintre fii, am întrebat medicul...

— Și? întrebă To îngrijit.

— A zis, că sapa și lopata! Deci numai decât ț-am îngrijit și sicriul.

— Sicriul meu?! esclamă To plin de bucurie,

raportului cassarului. 3. Pentru încassarea taxelor dela membrii »Astrei« și pentru înscrierea membrilor noi. 4. Pentru verificarea procesului verbal.

e) disertațiune populară de părintele Constantin Lucaciu.

Ședința se suspendă pe câteva minute pentru lucrarea comitetelor exmisse.

f) raportul comisiunilor exmisse, împreună cu budgetul comitetului pentru anul următor 1907.

g) propuneri eventuale.

h) alegerea delegaților pentru adunarea generală a »Asociațiunii«.

i) închiderea adunării prin președinte. Bolești, la 23 Iulie 1906.

Dr. V. Lucaciu.
secret.

George Șuta
dir. desp.

Concert, petreceri.

Inteligența română din M.-Ludoșiu și jur invită cu toată stima la petrecerea de vară ce se va aranja cu ocaziunea adunării desp. »Ludoș« al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român. Duminecă în 12 Aug. st. n. a. c. Venitul curat este destinat pentru școala gr.-cat. din loc.

PARTEA LITERARĂ. ACADEMIA ROMÂNĂ.

Concursuri pentru premii.

1906.

(Urmare).

Terminul depunerii la cancelaria Academiei în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

IV. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1907, prin Secțiunea istorică, pentru scrieri istorice, economice, juridice, filozofice, — de cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

V. Premiul Asociațiunii Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public de 1.500 Lei se va da în sesiunea generală din 1907 pentru cea mai bună carte didactică în limba română dintre cele tipărite dela 1 Noemvrie 1902 până la 31 Octomvrie 1906.

Serminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1906.

VI. Premiul Statului Lazăr, de 5.000 lei, se va da în sesiunea generală din anul 1908, prin secțiunea științifică, pentru o scriere cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istoria naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), care se va judecă mai meritoare printre cele publicate dela 1 Noembrie 1905 până la 31 Oct. 1907, s'au pentru cea mai importantă invențiune științifică făcută dela 1 Noembrie 1905 până la 31 Octombrie 1907.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octombrie 1907.

VII. Premiul Adamachi, de 5.000 lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1908, prin secțiunea științifică, pentru scrieri cu conținut științific în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în genere), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noembrie 1905 până la 31 Oct. 1906.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octombrie 1907.

VIII. Premiul Statului Eliade-Rădulescu, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1909, prin secțiunea istorică, pentru o scriere istorică, economică, juridică sau filozofică, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1904 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

IX. Premiul Adamachi, de 5.000 Lei, divizibil, se va da în sesiunea generală din 1909, prin Secțiunea literară, pentru scrieri de literatură sau de filologie, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1908.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1908.

X. Premiul Hagi-Vasile, de 5.000 Lei, se va da în sesiunea generală din 1912, prin secțiunea istorică, pentru scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent și publicată în timpul dela 1 Noemvrie 1905 până la 31 Octomvrie 1911.

Terminul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs este până la 31 Octomvrie 1911.

(Va urma.)

Poșta Redacției.

Părintelui Taz. Dl deputat V. Goldiș e acasă.

Posta Administrației.

Andrescu. Temesvár. Abonamentul societății funebre e achitat până la 1 Ianuarie 1907.

N. M. F. Verzár. Abonamentul e plătit până la 1 Februarie 1900.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut:

„Pentru Țărani“

de Nicu Stejărel, o carte foarte frumoasă și fositoare.

Conține pe 150 pagini:

Învățătură morală-religioasă, iubire de neam și de limbă, combaterea beției, sfaturi economice, de cumpăt și socoteală, în proză și versuri, printre ele presărate și glume nevinovate, cu 30 chipuri anume făcute și foarte nimerite.

Prețul unui exemplar numai 1 (una) coroană în care se cuprinde și porto-postal, cine nu o cumpără să îmbogățește cu o coroană. Cine o cumpără: nu o mai dă nici pentru 10 coroane.

Se află de vânzare: la administrația ziarului »Tribuna«, la adm. »Tipografiei diecezane« în Arad, și la »Poporul Român«, Budapesta, VII, István-ut 11.

Economie.

Arad, 25 Iulie 1906.

Nou institut de credit. După cum suntem informați fruntașii români din părțile Butenilor, au ținut, la inițiativa dl dr. A. Grozda avocat în Buteni o consfătuire, în care au hotărît înființarea unui institut de credit, cu un capital social de 100.000 coroane, în Buteni.

Adunarea constituantă s'a hotărît să se țină 15 Septemvrie a. c. termen deodată și pentru subscripțiunea de acțiuni cari se vor face pe listele esmise de fondatori.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 24 Iulie.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100—cigr.)	7.42—7.43
Secară pe Octomvrie	7.72—7.73
Orz pe Octomvrie	6.34—6.35
Cucuruz pe Iulie	5.32—5.33
Cucuruz pe 1907	6.38—6.39
Grâu pe Aprilie 1097	6.58—6.59

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	7.41—7.42
Secară pe Octomvrie	7.70—7.71
Ovăs pe Octomvrie	6.33—6.34
Cucuruz pe Iulie	6.29—6.30
Cucuruz pe 1907	5.31—5.32
Grâu pe Aprilie 1907	6.37—6.38

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 kigr.	Cor. 15.00—15.20
79—100 "	
Secară: 100 "	11.60—11.70
Orz: 100 "	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 kigr.	15.10—14.20
Ovăs cernut 100 kigr.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100 "	13.00—13.10
vechiu 100 kigr.	

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 kigr. 115—116 fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 kigr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 kigr. 122—123 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 kigr. 124—125 fil.; mijlocii părechea 250—260 kigr. greutate 126—130 fil. Ușori până la 240 kigr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufer de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spirtul de păr PETROLIN“, despre ce prin epistole de recu noștința se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricicioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică K o r á n i și W a c h s m a n n, Szabadka.

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate capătă și în prăvălia de toaleta alui Hegedüs Gyula.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă, dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

S lănină, unsoare
și tot felul de articole
de pe cârnătorie
pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate câpăta zilnic în băcănia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.

Inainte

de a cumpăra cafea,
vă rog faceți o probă de cumpărare de
cafeaua prăgită de Palermo

atât pentru cafeaua cu lapte, precum și
pentru cea neagră e ceva fenomenal de fină,
ustul și mirosul e neîntrecut, nevătămătoare
pentru nervi și pe lângă toate acestea e foarte
pornică și bogată. În toată săptămâna pră-
jire proaspătă de două-ori; împachetare de
1/4 și 1/2 kigr. se poate câpăta exclusiv

la băcănia lui

Dürr Gusztáv
ARAD

vis-à-vis cu primăria orașului.

Verifi-vă de commis-voiajuri. Fie-care pachet
e provăzut cu numele firmei mele și cu
sigilul meu de cusutor.

Raderea de prisos!

Cine voește se economisească banii, cine
voește se cruțe timpul, cine nu voește se
o o fie spus la vre-o boaldă de piele. o o
acela se rade

cu „RASOL“

sănătos! plăcut! ieftin!

Un kilogram cu care se poate rade de
30 de ori, 2-40 Cor. În provincie 3. Cor.
plătindu-se înainte, se trimite gratuit. Cu
mandat postal mai scump cu 20 fil. Pregă-
tește și trimite

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

— Vanzatorilor da concesione. —

Cel mai bun mijloc pentru stărpirea
părului

cu „RASOLIN“-ul
foarte recomandat damelor,

Prețul unui borcan 2 Cor. în provincie 2-50
Cor., pe lângă trimiterea sumei, franco cu
mandat postal e mai scump cu 20 fil. Uni-
o o o o o cul pregătitor o o o o

„RASOL“ Vegyipar Vállalat
Budapest, VI. ker., Váci-körút 55.

Magazin: Farm. Török József, Király-u. 12
Arad, Farmacia G. Földes Kelemen.

MANDL FERENCZ

Vopsitor de metal

ARAD, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în
aceasta branșă, precum căzi pentru scaldă, chi-
lii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cane
de apă, punerea în aur, marmură și bronz
lampelor, pietură de majolica pe lemn și metal,
floderizare în orice valoare în forma cea mai
senzațională pe lângă prețuri ieftine și ser-
viciu prompt.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — N. o. 12.

Locuința mea dela 1 Martie: strada

Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se
ține de un zugrav, precum:
decoratca interiorului de bisorici, sale, cas-
tele, cre și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucrari din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10--70 ani

după mărimea sumei împrumutată cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄
și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de
interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez spe-
sele de intabulare, convertez datorțiile de interese mari

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Reprezentanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichș, Gyula, Ciaba.

ARAD, Beres-Béni-tér 22 sz. etagiul I.

(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorar acuzitori de afaceri abili
și deosebi de încredere.

Institut de vindecare și creștere pentru epileptici

la băile dela B A L F.

Aranjat pentru 200 bărbați și femei bolnave, pe baza or-
dinului ministrului de interne Nr. 56,445/1903 și din 17 Iunie
1903. Prețul de îngrijire: clasa I pe an 1600 cor., clasa
II pe an 1000 cor., clasa III pe an 600 cor. Afară
de aceste clase se mai pot primi bolnavi săraci, însă pe
sarcina fondului regnicolar pentru îngrijirea bolnavilor. Pen-
tru primire în forma aceasta însă fiecare bolnav are a-ce
însinua separat prin rugare, pe baza ord. ministr. de interne
de dto 28 Octomvre 1903 Nr. 97,221/IVa. Cu îngrijirea
bolnavilor sunt concrezute maicele ordinului Franciscan din
Buda. Cu prospecte și alte deslusiri servește Dr. Wosinski
István, propr.-director al băilor Balf. Poșta, tren, telefon loco.

Molnár Antal

măsar

Arad, Part-u. nr. 4 (Casa proprie).

Se recomandă onor. public pentru pregătirea a ori-ce fel de
lucrări de lemn aparținătoare acestei branșă, precum:

mobile de alcouri, de prânzătoare, de salon, de cuină,
de grădini și de vile,

precum și spre pregătirea aranjamentelor de prăvălii,
de birouri, de portale și ori-ce fel de lucrări pentru bi-
serici și alte edificii publice.

Comandele se efectuesc prompt pe lângă prețuri convenabile și
garanță.

— Desemne și modele chimice se trimet la cerere. —

JAKOB REICH FABRICĂ DE CUMPENI DECIMALE ȘI DE MAȘINI ECONOMICE -- -- UJVIDÉK.

Cumpeni decimale, vâpsite galben,
fără greutate:

50	100	150	250	chilograme
24.—	28.—	32.—	36.—	Coroane.
300	500	750	1000	chilograme
40.—	50.—	80.—	100.—	Coroane.

Cu incuetoare dublă cu 10— coroane mai mult.
Greutățile să socotesc separat.

Tăietor de paie patentat cu îmbucătură
50— coroane.

Tăietoare de rând 48 cor.

Pentru căleat cu piciorul cu 5 coroane mai mult.

Săpător de porumb foarte bun
50 de cor.

Vîrteje pentru un cal 160 cor.

Fabric mașini de îmblătit cu benzină

după brevetul propriu al meu. — Mașinele toate au fost probate și găsite bune peste așteptare. Să pot ușor manua, se poate lucra ori când cu ele; garantez pe 2 ani despre durabilitatea lor; cu singur leam examinat; funcționează momentan fără perdere de vreme; să poate lucra toată ziua fără control; umbli înainte și înapoi.

La cerere trimit prețuri curente despre fabricatele mele.

MÁLICS J. sculptor și măsar **ARAD,** Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform cerințelor moderne, se pregătesc

== dormezele, ==

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după execuția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsesc

== tot felul de mobile ==

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comenzile cele mai mari să le efectuez pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La dorință pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comenzile din provincie se fac cu reîntoarcerea poștei.

Cerând comenzi D-Voastre, rămân

cu deosebită stimă
Málics J., sculptor și măsar
Arad, str. Közép nr. 16.

In prețuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunii p. t. publicului din loc și din provincie care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanția tot felul de lucrări din branșa zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grădare precum și transformarea edificiilor vechi, a fațadelor și a pavajelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

Nou mod de lecuire.

Reumaticilor etc. recomand **ghetele igienice și sănătoase** făcute de mine, de mulți ani întrebuințate, de medici recunoscuți, industrie maghiară, patentată și în străinătate. Construcția din lăuntru a acestei ghete după părerea specialiștilor asigură în mod nelindios forma normală și naturală a piciorului, rehabilitează sănătatea bolnavului reumatic, iar construcția sănătoasă o apără de răceală și de alte morburii primejdioase. Ghetele sunt ușoare și de formă elegantă, și acelorora, cari după cum li-e oficiul lor umbli mult, sunt neprețuit de bune. Vindecă cu succes asudarea picioarelor și alte boale, circulațiunea sângelui o face regulată, deci e un leac folositor pentru multe boale. Preparătorul și inventatorul unic e

Rytkó Győző Budapest, Kerepesi-ut 29.

Ghetele igienice al dnu Rytkó Viktor corespund tuturor cerințelor, în urma căruia omul își poate păstra sănătatea timp îndelungat, de aceea le recomand cu căldură tuturor. Dr. Löfler Emil, de 40 ani lucru în Budapesta, VI., Uj-uteza nr. 13.

On. dle Rytkó! Cu ghetele ce le-ai făcut pe sama mea, ai câștigat deplina mea mulțumire, atât în ce privește partea igienică cât și forma ei. Prăvălia Diale o voi recomanda în tot locul. Dr. Roth Henrik, Hársfa-fürdő (cottul Bereg).

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie

dela 1 August

suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum **din Andrásy-tér 22**

în Szabadság-tér nr. 14

„LA CIZMA ROȘIE“

(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunariilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

VARGA SÁNDOR

◆◆◆ ATELIER DE SCULPTOR ◆◆◆
Szeged, Tisza Lajos-körút 79

Primește spre efectuare: decorări de edificii, frontispiciu, plafoane teracotte din gips, decorări din ciment și beton în ori-ce stil, în execuție corectă; tot astfel statue după portrete sau după natură în execuție artistică pe lângă prețuri moderate.